

za pijačo in kuho, da bi tedaj zavoljo tega morala biti popolnoma čista. Taka zdravju škodljiva voda pa po svoji nesnagi in smradu, kadar je kolčikaj plitva, je celó nevarna o kužnih boleznih, kakor je kolera, legar (tifus) itd.

Vsako mestno zastopništvo ima po občinski postavi dolžnost, da resno gleda na to, da se odpravijo vse napake, ki so zdravju škodljive. In res se dela tako v vsakem kraji, ker so enake okoliščine. Na Dunaji, Gradcu in tudi v drugih mestih v našem cesarstvu in na ptujem so te neprilichnosti že odpravljene.

Pa še drug važen vzrok, da se odpravijo taki kanali je ta, da se odvrne velika škoda, ki jo trpi poljedelstvo, da se za gnojenje tako dobra in potrebna sekretnica zgublja v vodo.

Vse to se godi tudi pri nas, tedaj mora mestu skrb biti, da se konec stori taki svinarii.

Mesto naše, zavoljo megle iz bližnjega močvirja že tako na nekako slabem glasu, se mora odkrižati teh sekretnih kanalov za zdravja voljo. V okolici ljubljanskega mesta je pa tudi veliko vrtov, njiv in travnikov; ni mogoče jih gnojiti povsod tako kakor tirja umno obdelovanje, ker pomanjkuje potrebnega gnoja. Kako vse drugače bi se dali vrti, travniki in njive obdelavati, ko bi se jim privoščil gnoj, ki se brez koristi v vodo zgublja.

Mestni odbor gledé na te zdravstvene in poljedelske zadeve je sklenil v svoji seji 6. aprila t. l., da se tudi v Ljubljani odpravi iztok sekretnih kanalov v Ljublanico, in da se za nabiranje in odpravo sekretov po Zajlerjevi najdbi, kakor jo rabijo tudi v Gradcu, napravijo sodčeki, v ktere se v vsaki hiši nabira gnojna človeška, in ki se odpeljuje, kadar so polni.

Ker ni nobene posebnosti v tej napravi, si jo bo večidel vsak hišen gospodar brez posebnih stroškov lahko vpeljal.

Ob svojem času se bo vse to na tanko razložilo, za zdaj se pové le to, da je v mestni hiši (magistratu) že dodelano tako stranišče, ki ga vsak lahko pogleda. Da se hišnim posestnikom razjasni, kar je v tej zadevi potrebnega, je poslal mestni odbor svojega stavbnega inspektorja v Gradec, da si prilasti popolnoma potrebne vednosti. Iz tega, in da je sklenil vzeti v službo človeka, ki je popolnoma izurjen v tem delu, je očitno, da je mestni odbor vse storil, kar je v njegovi moči, da se tudi pri nas vpelje omenjena naprava, tedaj bo pa tudi silil na to, da se to stori, brž ko je mogoče. Mestni odbor je prepričan, da sleherni gospodar sam spoznava, da je zavoljo zdravja in poljedelstva prenarredba stranišč potrebna, zato se pa tudi nadja, da bo z veseljem in brez pomude prejeta povelje sam spolnil, da ne bode treba po postavni poti siliti nikogar.

Ravno zdaj pa, ko se ima struga Ljubljani po vsem mestu popraviti, je zato edino pravi čas, ki ne pride več.

— Od mestnega gospoda župana smo dalje prejeli za razglaz sledeči

poziv in prošnja.

Da se prebivalcem mesta odzamejo težave vkvartiranja, stavi mestna občina 9 kolib (barak) pripravnih za stanovanje 2600 mož. Prijazno prosim zdaj vse hišne gospodarje, naj blagovolijo darovati potrebnih slamnic ali pa gotovega denarja za njih napravo, da se tako znameniti stroški stavljenja kolib pomanjšajo. Slamnice morajo biti 6 čevljev dolge in 3 čevlje široke. Tudi slama za napolnovanje slamnic se hvaležno sprejema.

Vse darove jemlje in potrjuje na magistratu urad za kvartiranje.

Da se moja prošnja obilno usliši, upam toliko bolj gotovo, ker se mestno zastopništvo resno trudi mestjanom zmanjšati tezave kolikor mogoče in njim na prid ravnati.

V Ljubljani 17. maja 1866.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Čedalje bolj se kaže, da je vojska pred durmi. Govorica, da se homatije svetá z lepo poravnajo na kongresu (zboru vladarjev), pride pa z gine kakor veša, ker nobena prizadetih vlad ne vidi, kako bi mogoče bilo poti najti do mirne sprave. Italija že od 1859. leta preži na Avstrijo, kateri hoče vzeti vso laško zemljo, Prusii pa se tudi že davno mrzi, da ji je Avstrija na poti v Nemčii. Ako valovje tako do vrhunca prikipi, kdo mu more najti zatvornico? Da bi naša vlada Italii hotela prodati Beneško, nikakor ni misliti, kakor pravi vladna „Wien. Abend.“, — da bi jo zamenjala za kako drugo deželo, kje je ta? Ravno tako ni znamenja, da bi Avstrija popustila Nemčijo. Zato se povsod pripravljajo na hudo vojsko. Fzm. Benedek, ki je izvoljen viši vojskovodja naše severne armade proti Prusu, je že izdal 1. vojno povelje, v katerem se s živo besedo nanaša na slavnoznano pogumnost avstrijske armade, ako bo treba boj začeti. Imenovani so neki tudi, kakor „Zukunft“ piše, poveljniki (komandanti) druge vrste, kakor grof Clam-Gallas, grof Thun, nadvojvoda Ernst in Leopold, grof Festitits, baron Marojčić, Ramming, Schmerling, Hartung, kneza Lichtensteina Fridr. in Franc, knez Taxis, knez Holstein in general Zajček. — Cesar so napravo prostovoljnih planinskih strelcev dovolili za Štajarsko, Koroško in Kranjsko, katerih namen je braniti mejo na jugu proti talijanskim navalom. — „Narodni Listy“ naznanjajo, da prebivalci podnožja krkonoških gorá pripravljajo črno vojsko (landsturm), ako na Česko prideró Prusi; napravljajo si puške, kose brusijo, cepce okovajo kakor nekđaj v husitski vojski. — V saboto ste neki laška in pruska vlada sklenile pogodbo, po kateri je tej ali uni na voljo dano, da prva udari na avstrijsko armado in da se tako dolgo vojskujete, una na jugu, ta na severji, da si Prusija prisvoji Šlezvik in Holštajn, Italija pa Benedke. — Srednje in male države nemške ne vedó še prav, kaj bi počele: Prusije se bojé, Avstrij ne upajo; strah jih je kaj zgubiti, dobile bi rade kaj. To je nemška edinost! — Naj je dosti o vojski; pogledjmo, kaj se sicer godi. V Zagrebu se delajo velike priprave za národno svečanost, ki ima meseca septembra biti na slavo hrvaškega junaka Nikola Subića Zrinjskega. — Dr. Miletić, poslanec srbski na ogerskem deželnem zboru, je izdelal izvrsten predlog za brambo narodnih pravic nemagjarskih narodov na Ogorskem, kateri po „Zukunft-i“ obsega 48 važnih toček. — Razstavo kmetijskih in gozdnarskih pridelkov na Dunaji so presvitli cesar odprli 17. t. m. Obilna je lepih reči, tudi lepe živine, med katero je 592 goved, mnogih prav izvrstnih.

Listnica vredništva. Ako ima kdo vso Valvazorjevo knjigo „Ehre des Herzogthums Krain“ na prodaj, prosimo, naj nam naznani: po čim?

Kursi na Dunaji 21. maja.

5% metaliki 56 fl. 75 kr.   Ažijo srebra 128 fl. 50 kr.
Narodno posojilo 63 fl. = kr.   Cekini 6 fl. 23 kr.